

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ПАТОЛОГІЇ ХРЕБТА
ТА СУГЛОБІВ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА М.І. СИТЕНКА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»
(ДУ «ІПХС ІМ. ПРОФ. М.І. СИТЕНКА НАМН УКРАЇНИ»)**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради

ДУ «ІПХС

ім. проф. М.І. Ситенка

НАМН України»

Протокол № 14 від 25.09.2026 р.

Голова Вченої ради

професор

Микола КОРЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора

ДУ «ІПХС

ім. проф. М.І. Ситенка

НАМН України»

від 28.09.2026 р.

№ 144 - О

РОБОЧА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни

«Методика підготовки наукових праць іноземною мовою»

рівень вищої освіти

третій (освітньо-науковий)

галузь знань

**I Охорона здоров'я та соціальне
забезпечення**

спеціальність

I 2 Медицина

освітньо-наукова програма

Травматологія та ортопедія

Число кредитів ECTS – 2 (60
годин)

Лекцій - 18 годин

Практичних занять - 24 годин

Самостійна робота - 14 годин

Консультації - 4 годин

Форма контролю знань - залік

Харків-2026

Робоча програма з навчального циклу «Методика підготовки наукових праць іноземною мовою»

Автори програми: д.м.н. Федотова І.Ф.

Програму розглянуто і схвалено на засіданні Вченої ради ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України»

Протокол № 14 від «25» 09.2026 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма навчального циклу призначена для підготовки докторів філософії за спеціальністю І2 Медицина (спеціалізація – Травматологія та ортопедія) за вибором.

Програму розроблено з урахуванням положень освітньо-наукової програми «Травматологія та ортопедія» з підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» за спеціальністю І 2 «Медицина», затвердженої Вченою радою ДУ «ПХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України» (протокол № 14 від 25.09.2026 р.), відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-УП, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» зі змінами та доповненнями, методичних рекомендацій Національної академії педагогічних наук України «Розроблення освітніх програм».

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Методика підготовки наукових праць іноземною мовою” є набуття аспірантами теоретичних знань і формування системи практичних умінь з написання, оформлення, та захисту науково-дослідних робіт різної складності (теза, анотація, публікація, дисертаційна робота і т.п.).

Основними завданнями вивчення дисципліни “Методика підготовки наукових праць іноземною мовою” є:

- формування наукового світогляду, оволодіння методологією наукових досліджень для іноземних видань;
- розвиток мовлених навичок аспірантів для вирішенні практичних завдань (науковий диспут, конференція, публічний виступ тощо);
- прививання молодим ученим навичок самостійної науково-дослідницької діяльності;
- розвиток ініціативи, здатності застосовувати уже набуті теоретичні знання з іноземної мови у своїй практичній роботі;
- розширення теоретичного світогляду і наукової ерудиції майбутнього фахівця, забезпечення формування в аспірантів науково- дослідницької професійно-орієнтованої компетентності та оволодіння культурою академічного письма англійською мовою з урахуванням канонів сучасного англомовного наукового дискурсу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:

знати:

- що таке світова наука та її складові;
- міжнародні вимоги до науково- дослідницьких робіт.

уміти:

- вільно організувати дослідження у відповідній науковій галузі, спираючись на лексико-граматичні навички володіння іноземною мовою;
- визначати проблему, формулювати гіпотези та задачі дослідження відповідно до норм та правил міжнародного наукового співтовариства;
- розробляти план дослідження іноземною мовою;
- обирати необхідні мовні засоби для найоптимальнішого опису наукового дослідження;

- опрацьовувати отримані результати відповідно до міжнародних норм, аналізувати та осмислювати їх з урахуванням існуючих наукових досліджень;
- вести бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій іноземною мовою;
- представляти висновки наукового дослідження іноземною мовою у вигляді рефератів, звітів, наукових статей тощо.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми навчальна дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до науково-професійного вдосконалення та розвитку власного

ЗК7. Здатність до спілкування з колегами, широким академічним товариством та громадськістю на міжнародному рівні для реалізації інноваційного проекту або вирішення наукової проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК7. Оприлюднення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.

СК9. Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій іноземній мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.

СК10. Дотримання лікарської етики, біоетики та академічної доброчесності.

Програмні результати навчання:

ПРН1 Застосовувати поглиблені науково-професійні знання для вирішення наукових проблем в галузі охорони здоров'я, формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі наукового та освітнього спрямування.

ПРН2 Виявляти невирішені проблеми медицини (травматології та ортопедії), здійснювати пошук та практичний аналіз інформації, визначати пріоритетні напрямки дослідження сучасної медицини, організовувати проведення наукових досліджень.

ПРН3 Володіти знанням методології дослідження в цілому і методів дослідження в медичній галузі, зокрема в травматології та ортопедії.

ПРН8 Представляти результати наукових досліджень відповідно до національних та міжнародних стандартів

ПРН11 Самостійно і критично проводити науковий аналіз, співставлення, порівняння в області наукового дослідження, виявляти взаємозв'язок і проводити синтез наукових даних.

ПРН14 Оприлюднювати результати власного оригінального дослідження українською та іноземною мовою в усній та письмовій формі. Опанувати іноземну мову на рівні, достатньому для спілкування в світовій фаховій спільноті, представлення та обговорення результатів наукового дослідження, розуміння іншомовних професійних наукових та навчальних публікацій.

ПРН15 Дотримуватись академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

ПРН16 Оформляти наукову, професійну медичну документацію.

2. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань	I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
Спеціальність	I 2 Медицина
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо - науковий)
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язковий компонент
Вид	Цикл дисциплін професійної підготовки
Загальна кількість учбових годин	60
Кількість кредитів ECTS	2
Кількість змістових модулів	-
Форма контролю	залік
Рік підготовки	2
Семестр	4
Лекційні заняття (учб. год.)	18
Практичні, семінарські заняття (учб. год.)	24
Самостійна робота (учб. год.)	14
Консультації (учб. год.)	4

4.Програма навчальної дисципліни

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Процес написання наукового дослідження (free writing, brainstorming, clustering)	2
2	Написання наукового тексту (структура, лексичний матеріал, логічна послідовність, плагіат та самоплагіат, стилі мовлення)	2
3	Опис фактичного матеріалу, пряме та непряме цитування (пунктуація)	2
4	Узгодження часів при прямому та непрямому цитуванні	1
5	Опис наукового дослідження (структура, лексичний матеріал, логічна послідовність, плагіат)	2
6	Перехідні слова та фрази для логічного викладу наукового тексту іноземною мовою	1
7	Причинно-наслідкові конструкції в науковому тексті англійською	1
8	Порівняльні конструкції в науковому тексті англійською	1
9	Переказ тексту наукового змісту	1
10	Написання анотації	2
11	Аргументування як метод ведення наукового диспуту іноземною мовою	1
12	Мотивація написання наукового дослідження та вибір необхідного академічного видання	1
13	Вимоги до видань Scopus, Web of Science і т.п. за різними науковими напрямками	1
14	Основні вимоги доступності та чіткості наукового висловлювання	1
15	Робота з програмю Zotero та Mendeley	1
16	Іншомовна література як джерело для складання термінологічного словника	1
17	Особливості перекладу технічної термінології та медичною термінології	1
18	Підготовка доповіді до виступу на науковій конференції	2
Всього:		24

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Способи вираження припущення в англійській мові Пряма та непряма мова Узгодження часів Ущільнені іменникові конструкції Умовні речення	2
2	Модальні дієслова Граматична структура речення. Пунктуація. Типи речень та стиль (паралельні структури, супровідні речення, виправлення помилок)	1
3	Сполучні слова у складних реченнях Дієприслівникові та дієприкметникові структури (позиція, пунктуація)	1
4	Стилістичні особливості дієприслівникових та дієприкметникових структур у науковому дослідженні Усічення прислівникових структур	2
5	Складання стислого наукового переказу Електронне листування Написання анотації Оформлення літературних джерел	2
6	Робота з електронними перекладачами, словниками Основні помилки при підготовці наукової роботи та шляхи їх усунення Ведення наукової дискусії	1
7	Особливості ведення он-лайн конференції Графічні засоби презентацій та загальноприйняті наукові скорочення Структура та обсяг наукової публікації Основні правила транслітерації	2
8	Наукове листування Усний огляд наукових джерел Оформлення бібліографії іноземною мовою	2
9	Правила підготовки презентацій в програмах Power Point та Key Note	1
Всього:		14

6. Запитання для заліку

1. Способи вираження припущення в англійській мові
2. Пряма та непряма мова
3. Умовні речення
4. Модальні дієслова
5. Граматична структура речення. Пунктуація.
6. Типи речень та стиль
7. Стилістичні особливості дієприслівникових та
8. дієприкметникових структур у науковому дослідженні
9. Основні помилки при підготовці наукової роботи та шляхи
10. їх усунення
11. Ведення наукової дискусії
12. Структура та обсяг наукової публікації
13. Основні правила транслітерації
14. Оформлення бібліографії іноземною мовою
15. Порівняльні конструкції в науковому тексті англійською
16. Переказ тексту наукового змісту

7. Методи навчання

Форми навчання: Теоретичні, практичні, самостійна робота, консультації. Методи навчання: словесні - лекція, пояснення, бесіда;
наочні - презентації, виконані із застосуванням програми PowerPoint;
практичні - лабораторні роботи, виконання вправ, завдань;
проблемно-пошукові методи - дискусія та колективне обговорення можливих підходів до вирішення задач чи експериментальних завдань.

8. Форми контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять за результатами семінарських і практичних занять, виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань).

Модульний контроль - форма проміжного контролю, що полягає у оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу змістовного модуля, винесеного на цей контрольний захід.

Підсумковий контроль – залік, полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу з дисципліни на підставі результатів поточного та модульного контролю; оцінюється за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано».

Організація поточного, модульного (проміжного) та підсумкового контролів знань здобувачів і переведення показників академічної успішності здобувачів за 100-бальною системою у систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з Положенням про порядок контролю та оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня ступеня доктора філософії у Державній установі «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка Національної академії медичних наук України» (далі – Положення про оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів).

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Оцінювання поточної навчальної діяльності включає контроль теоретичної та практичної підготовки і здійснюється на кожному семінарському чи практичному заняттях за чотирибальною (національною) шкалою («5», «4», «3», «2») за критеріями, зазначеними у Положенні про оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів.

Переведення оцінок за поточну успішність з 4 - бальної шкали у 100 - бальну шкалу здійснюється за методикою, викладеною у Положенні про оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів.

Максимальна кількість балів модульного та поточного контрольних оцінювань за 100-бальною шкалою становить 100 балів. З них: максимальна кількість балів з контролю знань на семінарських і практичних заняттях - 80 балів; максимальна кількість балів з модульного контролю за 1-м змістовним модулем 7 балів, за 2-м змістовним модулем – 6 балів, за 3-м змістовним модулем – 7 балів (сума балів за три модульних оцінювання, що передбачені в робочій програмі даної дисципліни - 20 балів).

Відповідність оцінок за різними шкалами представлена у таблиці нижче.

Таблиця. Відповідність оцінок за різними шкалами

Критерії оцінок	Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен Диференційований залік	Залік
Відмінно (відмінне виконання)	90-100	A	відмінно	зараховано
Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	82-89	B	добре	
Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	74-81	C		
Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	64-73	D	задовільно	
Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	60-63	E		
Незадовільно (з можливістю повторного складання)	35-59	FX	незадовільно	не зараховано
Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	0-34	F		

13. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Регулярне відвідування аспірантами/здобувачами вищої освіти лекцій та практичних занять; не спізнюватися і не пропускати заняття без поважних причин. Аспіранти/здобувачі повинні мати відповідну теоретичну підготовку до практичних занять згідно з тематикою, виконувати всі необхідні завдання і працювати на кожному занятті. Очікується активна участь аспіранта/здобувача у освітньому процесі, прагнення детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання викладачу, дискутувати, обов'язковим є знайомство з першоджерелами. Під час дискусії є важливим: повага до колег, толерантність до інших поглядів на проблему, сприйнятливність та неупередженість, ретельна аргументація своєї думки, можливість змінювати свою позицію під впливом доказів.

Індивідуальні консультації проводяться за попередньою домовленістю, формат: офлайн, онлайн з використанням електронних ресурсів

Усі учасники освітнього процесу (викладачі та здобувачі вищої освіти) повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності ДУ «ПІХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України» (https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/codex_academic_integrity.pdf),

10. Рекомендована література

Базова

- **Flowerdew, J. (2020).** English for research and publication purposes: A personal view. *Journal of English for Research Publication Purposes*, 1(2), 170–183. <https://doi.org/10.1075/jerpp.20013.flo>
- **Jiang, F. K., & Hyland, K. (2020).** Prescription and reality in advanced academic writing. *Ibérica*, 39, 14–42. <https://doi.org/10.17398/2340-2784.39.14>
- **Flowerdew, J., & Habibie, P. (2022).** *Introducing English for Research Publication Purposes*. London: Routledge. 156 p.
- **Flowerdew, J. (2022).** Models of English for research publication purposes. *World Englishes*, 41(4), 571–583. <https://doi.org/10.1111/weng.12606>
- **Negretti, R., & McGrath, L. (2022).** Setting the stage(s) for English for Research and Publication Purposes: Authors, audiences, and learning the craft. *Ibérica*, 43, 13–? <https://doi.org/10.17398/2340-2784.43.13.7>
- **Habibie, P., & Starfield, S. (2022).** English for Research Publication Purposes: Two significant exigencies. *Journal of English for Research Publication Purposes*, 3(2), 165–168. <https://doi.org/10.1075/jerpp.00012.edi>
- **Habibie, P., & Starfield, S. (2023).** English for research publication purposes: Where can we go? *Journal of English for Research Publication Purposes*, 4(2), 105–108. <https://doi.org/10.1075/jerpp.00014.hab>
- **Jourdan, L., Boudin, F., Dufour, R., & Hernandez, N. (2023).** Text revision in scientific writing assistance: An overview. *arXiv*.
- **Ganjavi, C., Eppler, M. B., Pekcan, A., Biedermann, B., Abreu, A., Collins, G. S., Gill, I. S., & Cacciamani, G. E. (2023).** Bibliometric analysis of publisher and journal instructions to authors on generative-AI in academic and scientific publishing.

Допоміжна

1. Англійсько-український та українсько-англійський словник наукової мови (природничі та точні науки)// Ел. ресурс: e2u.org.ua/dicts/4/pered.

11. Інформаційні ресурси

Some online translation and dictionary resources:

<https://www.engvid.com/english-lessons/>

<http://www.tecnologix.net/laixicon/>

<http://dict.leo.org/>

<http://www-tgw.dfki.de/~winter/lang/anglizisms-de.html>

<http://www.linguadict.de/>

<http://www.dictionary.com/>

<http://wombat.doc.ic.ac.uk/foldoc/>

<http://www.onelook.com/browse.shtml>

<http://www.tuxedo.org/~esr/jargon/>

www.reverso.net

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекції проводяться в аудиторії, що обладнано мультимедійним комплексом - медіапроектор 1шт. (Acer 2010p.);

-ноутбук (Asus x541u 2009р.)

Програмне забезпечення: Windows 7, Power Point.

Доступ до мережі Інтернет.

Електронні ресурси.

Бібліотека Інституту.

Практичні заняття у клінічних відділеннях та операційних інституту.